

3 Якість доріг контролюватимуть через запроваджену систему філій, а бюджетні кошти — завдяки ProZorro

7 Люди вже оцінили вигідність «зелених» тарифів і активно встановлюють геліо- та вітроустановки

ГАЗЕТА ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ

ЗАСНОВАНА В 1990 РОЦІ

www.ukurier.gov.ua

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

ВІВТОРОК, 2 СЕРПНЯ 2016 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№143 (5763)

ЦИТАТА ДНЯ

ВОЛОДИМИР ГРОЙСМАН:

«Ще один крок з реформування митниці реалізовано Мінфіном за моїм дорученням. Із 1 серпня на українських митницях починає функціонувати «єдине вікно».

Прем'єр-міністр про електронну систему обміну даними, яка передбачає здійснення всіх видів контролю для спрощення митних процедур

ProZorro опікуватиметься держзакупівлями

ЗАОЩАДЖЕННЯ. Система електронних державних закупівель ProZorro від 1 серпня стала обов'язковою до застосування для всіх державних замовників під час закупівлі від 200 тисяч гривень для товарів і від 1,5 мільйона гривень для робіт. Про це повідомила прес-служба Міністерства економічного розвитку і торгівлі. У відомстві зазначають, що застосування системи до допорогових закупівель не обов'язкове, але «дуже бажане».

«Система працювала як пілотна саме на допорогових закупівлях і довела свою надзвичайну ефективність: за рік пілотного проекту в ProZorro сума економії становила понад мільярд гривень (загальна сума заощадження на сьогодні сягає 2,6 мільярда гривень). Тому закликаємо всіх сумлінних державних замовників використовувати ProZorro ще й на допорогових закупівлях. Це легко, зручно і вигідно», — цитує УНІАН слова заступника міністра економічного розвитку і торгівлі Максима Нефьодова.

ЦИФРА ДНЯ

10,559 млрд м³

становлять запаси природного газу в українських підземних сховищах (за даними компанії «Укртрансгаз»).

Житло із «гнилилкою»

Фото з сайту yastav.com

БУДІВНИЦТВО. Компанії-забудовники в гонитві за клієнтами дедалі частіше зводять вкрай неякісне житло

Курці не доживають до щастяріччя

АКТУАЛЬНО. У Верховній Раді зареєстровано законопроект, який пропонує збільшити штрафи за куріння в громадських місцях і запровадити жорсткі заборони

Любомира КОВАЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

Як відомо, у більшості країн Євросоюзу, куди ми наполегливо прямуємо, тютюнокуріння стає неактуальним і немодним.

Проте цієї згубної звички й досі не позбуваються чимало людей у всьому світі. Україна, на жаль, не виняток.

Курити чи не курити — кожен вирішує для себе сам. Звісно, якщо людина вже доросла й робить

вибір свідомо. Однак для тих, хто ще не визначився, трохи вражачої статистики. А вона каже, що кожного року у світі від куріння тютюну помирає в середньому 6 мільйонів людей. 600 тисяч із них — від вторинного вди-

хання диму, переважно жінки та діти чоловіків-курців.

В Україні хвороби, спровоковані курінням, забирають щороку майже 100 тисяч життів. Ті, хто почав палити до 15 років, у п'ятеро частіше помирають від раку леге-

нів. Понад 40% наших співгромадян, старші 15 років, не розлучаються з цигаркою, а це приблизно 19 мільйонів осіб. Із них 34% — затяті курці. Загалом за поширеністю куріння Україна на сьомому місці у світі.

5

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України на 1 серпня 2016 року

USD 2480.6544 за 100 доларів США

EUR 2756.7512 за 100 євро

RUB 3.6996 за 100 рублів

AU 330547.20 за 10 трійських унцій

AG 4971.23 за 10 трійських унцій

PT 283538.80 за 10 трійських унцій

PD 174141.94 за 10 трійських унцій

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Учасники «Сі Бриз-2016»
повернулися до місць дислокації

ОБОРОНОЗДАТНІСТЬ. Цьогорічні багатонаціональні військові навчання відбулися з користю

Катерина МАЦЕГОРА,
«Урядовий кур'єр»

На полігоні Широкий лан завершилися міжнародні військові маневри «Сі Бриз-2016». Завдяки ним українські, американські, грузинські та молдовські військовослужбовці змогли відпрацювати завдання сухопутного компонента маневрів. Під час урочистого закриття «Сі Бриз-2016» заступник командувача Військово-Морських сил Збройних сил України з бойової підготовки капітан першого рангу Олексій Неїжапа подякував учасникам за плідну співпрацю та наголосив на тому, що навчання були корисні усім військовослужбовцям, які брали в них участь.

Заступник керівника навчань з американського боку капітан другого рангу Кеннет Енгле акцентував увагу присутніх на тому, що військові маневри «Сі Бриз» відбулися вчотирнадцяте, і так само, як усі попередні рази, вони були успішними. В цьому контексті американський офіцер резюмував: «Усі поставлені перед цими міжнародними навчаннями завдання було виконано в повному обсязі».

Завдання в морі
й на суходолі...

Керівник навчань від України капітан 1 рангу Олексій Доскато також підбив підсумки окремим виступом. «Ми спільно дійшли висновку, що мети маневрів досягнуто, багатонаціо-

Набуті навички обов'язково стануть у пригоді всім учасникам вишколу

нальні сили відпрацювали весь комплекс спланованих заходів», — наголосив посадовець. За його словами, представники 16 країн протягом двох тижнів виконували завдання в морі, на суходолі, в повітрі і під водою, продовжуючи традиції морського братерства та партнерства.

«Ми отримали нові знання, а найголовніше — ми знайшли нових друзів. Військовослужбовці країн-партнерів укотре продемонстрували своє прагнення і здатність підтримувати мир та безпеку», — передає слова Олексія Доскато прес-служба Міністерства оборони України.

Він також розповів, що в ході навчань відпрацьовано тактичні прийоми, форми та способи застосування багатонаціональних сил,

яких раніше під час «Сі Бриз» не проводили. Зокрема у навчанні взяв участь десантний корабель ВМС США, проведено спільну амфібійну операцію. Окрім цього, здійснено одночасне десантування особового складу парою літаків, проведено передачу вантажів між кораблями і вертольотами на зовнішній підвісці, відпрацьовано тактичне перевезення військовослужбовців на зовнішньому адаптері, здійснено розгортання і використання сухопутним компонентом понтонних переправ.

Капітан 1 рангу акцентував увагу й на тому, що в ході «Сі Бриз-2016» перевірено й оцінено взаємосумісність. Йдеться про проведення самооцінки 2-го рівня в межах Програми перевірки та зво-

ротного зв'язку Концепції оперативних можливостей НАТО фрегата «Гетьман Сагайдачний» і реанімаційно-операційного літака Повітряних сил Збройних сил України Ан-26 «Віта». А ще окремий батальйон морської піхоти ВМС ЗС України, який несе бойове чергування в складі бойової тактичної групи «Хелброк», отримав практику виконання завдань у складі багатонаціонального підрозділу.

Наприкінці виступу Олексій Доскато привітав присутніх з успішним завершенням навчань і побажав учасникам маневрів щасливого повернення до місць несення служби.

На згадку про участь в українсько-американських навчаннях представникам усіх країн-

учасниць сухопутного компонента було вручено пам'ятні подарунки. А завершилася церемонія закриття «Сі Бриз-2016» фотографуванням на згадку.

...виконано для
встановлення
миру

В Одесі район проведення українсько-американських навчань відвідала й делегація Київської асоціації військових аташе. В ході брифінгу військовим дипломатам розповіли про особливості цьогорічних маневрів серії «Сі Бриз», тематику навчань, їх мету, основні досягнуті показники. З їхніх слів стало зрозумілим, що нинішні навчання істотно розширили «географію». Зокрема підвищено рівень складності і кількості поставлених завдань.

Окремо з військовими аташе зустрівся командувач ВМС ЗС України віце-адмірал Ігор Воронченко. Він відзначив важливу роль багатонаціональних маневрів у забезпеченні стабільності й миру в Чорноморському регіоні та висловив сподівання на їх подальше проведення в майбутньому. Також віце-адмірал розповів військовим аташе про погляди щодо розвитку українських ВМС на середньостроковий перспективу. У зустрічі також взяли участь керівники українсько-американських навчань «Сі Бриз-2016» капітан 1 рангу Олексій Доска-

то (ВМС ЗС України) і капітан 1 рангу Річард Дромерхаузер (ВМС США).

Аташе з питань оборони при Посольстві Королівства Норвегія в Україні — президент Київської асоціації військових аташе капітан 2 рангу Ханс Пітер Міддтун від імені всієї делегації подякував українським військовим морякам за цікаву зустріч.

До слова, українсько-американські навчання «Сі Бриз-2016» тривали з 18 до 30 липня у північно-західній частині Чорного моря, Одеській та Миколаївській областях. Їхня мета — проведення багатонаціональної операції з безпеки у кризовому регіоні, відпрацювання за стандартами провідних країн світу дій багатонаціональних штабів і сил під час планування й проведення міжнародної операції зі встановлення миру.

У заходах взяли участь до чотирьох тисяч чоловік особового складу. Окрім України і США, учасниками навчань також стали Болгарія, Велика Британія, Греція, Грузія, Італія, Іспанія, Литва, Молдова, Норвегія, Польща, Румунія, Туреччина, Швеція та Фінляндія. До заходів було залучено понад 25 бойових кораблів, катерів та суден забезпечення від ВМС ЗС України, ДПС України, ВМС США, ВМС Румунії і ВМС Туреччини, близько 20 літаків і вертольотів, понад 140 одиниць автомобільної та бронетехніки, до 700 військовослужбовців морської піхоти та інших сухопутних підрозділів.

KFOR цінує
наших миротворцівЮрій МЕДУНИЦЯ,
«Урядовий кур'єр»

ВОЇНИ СВИТЛА. Українських миротворців у Косово днями відвідала віце-прем'єр-міністр Іванна Климпуш-Цинцадзе. Вона подякувала нашим військовим за службу: «Навіть зараз, коли Росія пішла на нас війною, зусиллями таких професіоналів, як ви, Україна робить вагомий внесок у забезпечення стабільності в усьому світі. Я безмежно вдячна вам за це і дуже вами пишаюся!»

У відповідь командир українського інженерного підрозділу підполковник Роман Керничний зазначив: «Ми раді, що маємо змогу представляти тут Україну і робити цю важливу роботу. Для нас це велика честь».

Український урядовець відвідала також штаб Міжнародних сил із підтримки миру в Косово (Республіка Сербія) під керівництвом НАТО (KFOR) і зустрілася з командувачем KFOR генерал-майором Джуглієлмо Міглеттою.

Командувач KFOR подякував українській стороні за значний внесок нашого контингенту в забезпечення миру в Косово. Він наголосив на важливості продовження місії KFOR у регіоні. «Присутність Міжнародних сил підтримки миру в Косово — це запорука безпеки не лише в Косово, а й у всьому регіоні. Людям у Косово важливо бачити цих солдатів. Зараз миротворців KFOR п'ять тисяч. Дякуємо за ваших солдатів і за те, що ваш прапор майорить тут», — цитує прес-служба урядовця слова Джуглієлмо Міглетти.

Він розповів, з якими викликами стикаються сили KFOR і населення краю. У майбутньому кількість бойових підрозділів може бути зменшено, натомість побільшає розвідувальних. Водночас кількість вояків, залучених у місії, не скоротять, адже говорити про стійкий мир у Косово ще передчасно.

Іванна Климпуш-Цинцадзе подякувала командуванню KFOR за теплу зустріч, оглянула базу Film City та прийняла запрошення військових пообідати з ними в місцевому кафе.

Керівник МОЗ отримала карт-бланш
на формування своєї командиЯна ВИШНЕВЕЦЬКА
для «Урядового кур'єра»

ЗМІНИ. Робота Міністерства охорони здоров'я має сконцентруватися на заходах, пов'язаних із розвитком первинної допомоги, запровадженням нової системи медичних госпітальних округів, переході на нову систему фінансування. «Окремим є питання вдосконалення екстреної медичної допомоги. Також перед новим менеджментом МОЗ стоїть завдання — запровадити чіткі принципи переходу на страхову медицину», — сказав віце-прем'єр міністр Павло Розенко, представляючи журналістам в. о. міністра охорони здоров'я Уляну Супрун.

За його словами, Уляна Супрун отримала карт-бланш на формування своєї команди. Хто до неї входить, широким загалом стане відомо найближчим часом. Протягом трьох останніх місяців МОЗ працювало в складній ситуації, передовсім через те, що під час формування Кабміну не призначили міністра охоро-

ни здоров'я, а кілька заступників звільнилися, повідомив Павло Розенко.

Крім того, серед головних завдань, які стоять сьогодні перед МОЗ, — якомога швидше підготувати спеціальне засідання уряду, що буде при-

Зусилля навіть найкращих управлінців
будуть марними без підтримки медичної
спільноти й без уваги людей.

свячене реформуванню системи охорони здоров'я. Водночас з-поміж поточних питань, які вирішуватиме МОЗ, — забезпечення доступності якісних ліків, закупівля за державний кошт вакцин і лікарських засобів через міжнародні організації. «На сьогодні тендерні закупівлі хоч і були здійснені, але вакцини не надійшли. Зазначу, що коли ще два з половиною місяці тому програму було виконано лише на 10 %, то на сьогодні — вже понад 60% ліків та вакцин є в областях. Нам

необхідно завершити цю роботу і розпочати нову процедуру. У процесі закупівель за кошти бюджету 2016 року ми маємо врахувати проблеми, які були», — сказав віце-прем'єр міністр. За його словами, в затримці поставок за-

куплених через міжнародні організації препаратів не було системної проблеми, вони виникали з різних причин щодо кожного окремого препарату. За словами Уляни Супрун, МОЗ «не повинне бути ані міністерством лікарів, ані міністерством пацієнтів. Ми хочемо стати міністерством охорони здоров'я». Водночас, наголосила вона, зусилля навіть найкращої команди можуть бути марними без підтримки медичної спільноти та без уваги людей. Перед ухвалою кожного рішення маємо запитати себе, чи виграє від цього па-

цієнт. Ми розуміємо, наскільки важливий для цієї мети кожен медичний працівник і усвідомлюємо, що без допомоги і підтримки медиків забезпечувати сучасне надання медичної допомоги неможливо». На її думку, передовсім треба сформувати команду, запровадити діалог між пацієнтами та медиками. «Вже вироблено стратегію, котру ми презентуємо в уряді, а відтак впроваджуватимемо в життя».

Як відомо, Кабінет Міністрів України постановою №550 від 27 липня призначив заступника міністра охорони здоров'я Уляну Супрун тимчасово виконуючою обов'язки глави МОЗ з 1 серпня. Уляна Супрун народилася у США. Є директором гуманітарних ініціатив Світового Конгресу Українців, співзасновником та керівником громадської організації «Захист патріотів», директором Школи медичної реабілітації Українського католицького університету. Тривалий час була позаштатним консультантом парламентського комітету з питань охорони здоров'я.

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Укравтодор змінює обличчя?

ПЛАНИ. Якість доріг контролюватимуть через запроваджену систему філій, а бюджетні кошти — завдяки ProZorro

Вікторія КОВАЛЬОВА,
«Урядовий кур'єр»

З початку цього року Укравтодор відремонтував близько 4 мільйонів квадратних метрів доріг державного значення. Про це заявив виконавчий обов'язків голови Державного агентства автомобільних доріг України Євген Барах. Він зазначив, що це стало можливим завдяки збільшенню фінансування: у липні додатково спрямовано 1,5 мільярда гривень на поточний дрібний ремонт та зимове утримання, а також 3,9 мільярда гривень на поточний середній ремонт доріг.

Із 1 серпня електронна система публічних закупівель ProZorro, яка має повноцінно запрацювати по всій країні для ефективного використання та економії держкоштів, торкнеться і

цього підприємства. «Це дієвий механізм для зменшення корупції і значної економії бюджетних коштів. Маємо ситуацію, коли система ProZorro економить державі 10—15% за кожну закупівлю. Запровадивши систему дотендерної оцінки, сподіваюся, зекономимо щонайменше 30, а то й 100%, можливо, 200% коштів (подекуди). В середньому по країні це теж економія 10—30%. Коли корупціонери посадять у тюрми, от тоді зекономимо найбільше», — заявив міністр інфраструктури України Володимир Омелян.

Нині в країні до співробітництва залучають чимало іноземних компаній, які мають досвід будівництва складних об'єктів у Європі та світі. Дороги — це пріоритет для держави. Щоб не було зловживань, максималь-

но спрощують процедури участі таких компаній у тендерах як міжнародних фінансових організацій за їхні кошти, так і коштом державного бюджету. В Мінінфраструктурі розуміють: чим швидше демонополізувати ринок, тим кращу якість робіт отримаємо для країни. Щоб не було такого, коли дороги будують, а через чотири роки вони стають абсолютно непридатними для експлуатації.

Планується, що якість збудованих чи відремонтованих доріг контролюватимуть незалежно — через запроваджену систему філій (вона перебуває на фінальній стадії погодження урядової постанови). На доручення Прем'єр-міністра нині створюють робочу групу, до якої увійдуть представники контролюючих органів і фіскальних спільно

з Укравтодором. Це робиться з метою унеможливлення створення так званих чорних ям, коли кошти, замість того щоб спрямувати на ремонт доріг, використали на задоволення чийось приватних потреб.

«За попередніми підрахунками, щонайменше у 2—3 рази в окремих ситуаціях завищували вартість матеріалів під час закупівлі», — уточнив Євген Барах. Тепер в Укравтодорі готують порівняльну таблицю, в якій вказуватимуть товарні групи і суми, коли було зафіксовано завищення цін. Надалі підприємство здійснюватиме всі тендери виключно через електронну систему закупівель ProZorro.

Нагадаємо: на автошляхи в цьому році спрямовано 19 мільярдів гривень, а в 2017-му планують надати вдвічі більше.

ПРОШУ СЛОВА!

Постріли в суспільство

Інна ОМЕЛЯНЧУК,
«Урядовий кур'єр»

Спочатку — Павло Шеремет. 65-й із журналістів, убитих за 25 років незалежності. Наче криваве застереження всім нам: дозволиш собі щось більше, ніж «прийшов — побачив — написав», і тобі буде те саме. Страшно? Не лукавимо: страшно.

Дим від вибухівки, сльози, розпач рідних і навіть, як мені здалося, правоохоронців — тих, хто називає це «справою честі». І вони спантеличені жорстокістю й бузувірством. Суспільство, звісно ж, запитає про ту «честь» — зобов'язане запитати!

Паралельно на всіх телеканалах — повідомлення із фронту: «6 убитих і 13 поранених; 7 убитих і 20 поранених». Людські життя ми перетворили на суху статистику. І від того надто боляче. Немає ні душевного спокою, ні бодай найменшого відчуття справедливості.

Утім, там, на сході, війна, а війна і справедливість — речі несумісні.

Але тут, у глибокому тилу, вже теж ось так просто людей позбавляють життя. У лікаря-рефлексотерапевта Андрія Лимича, якого знала особисто, цими вихідними забрали життя прямісінько у приватному кабінеті, де він вів прийом. Здебільшого лікував від алкогольної залежності, тож одна з основних версій слідства — саме хтось із пацієнтів і вбив лікаря. Хай там як, але ж сталося це о 21.30 (ще навіть не стемніло) у звичайному житловому будинку майже в центрі Рівного.

Рідного міста Генпрокурора Юрія Луценка, який тиждень тому, представляючи нового прокурора області, обурювався: не на фронті, а тут, у глибокому тилу, втричі зросла кількість злочинів, які здебільшого «зависають», бо у прокуратурах суціль — куми, брати, свати.

Нічого не варте людське життя й на бурштинових копальнях: оступився на глибині — і все. Скільки їх, переважно молодих або й зовсім юних, прийняли ті клондайки, достеменно не знає ніхто. Мовчить Полісся...

Кажуть, Господь посилає кожному з нас стільки випробувань, скільки зможемо витримати. Знаю, що й нашим батькам та дідам-прадідам не було легко: вони теж долали важкі часи. Цинічні, але ж не настільки.

«Не хочемо жити в країні, де права людини — не найвища цінність», — із такими гаслами до влади виходили горді французи на мітинги проти трудової реформи. Хочу жити у країні, де найвищою цінністю було б принаймні людське життя. На жаль, Україна нині не така.

Не знаю, чи потрібен для того, щоб вона змінилася, воєнний стан, про який теж заговорили останнім часом. Але знаю інше: потрібна професійність, яку наші правоохоронці розгубили у вирі люстрацій та переатестацій. Тому й маємо цинічні й поки що безкарні постріли в самісіньке серце нашого громадянського суспільства.

Зупиніться, нелюди, адже у вас теж є матері, а може, й діти.

ФОТОФАКТ

ЩАСЛИВИЙ ДЕНЬ. У Северодонецьку на Луганщині стартував пілотний проект Міністерства юстиції України «Шлюб за добу». Тут за участю міністра Павла Петренка було видано перші свідоцтва про шлюб і свідоцтва про народження дітей у місцевому пологовому будинку.

Тепер чекати місяць, який раніше давали закоханим для перевірки почуттів, уже не треба. Свідоцтво про одруження можна отримати того самого дня. В Україні також скасовано відмітки про шлюб і розлучення у паспортах. Новація вже на собі випробували на спільній церемонії реєстрації шлюбу учасники АТО та пара з окупованої те-

риторії. «Ми зі Старобільська самі. Там служимо, живемо. Приїхали, щоб розписатися за один день», — кажуть молодята Аліна і Сергій Запара. Северодонецьк було обрано як прифронтове місто, щоб дати можливість у стислі строки реєструвати шлюб людям, котрі постійно проживають на окупованій території. Друга категорія соціальної — це військовозобов'язані, — розповідає в.о. начальника ГУ юстиції в Луганській області Тетяна Філатова.

Швидко одружитися можна буде у Маріуполі, Северодонецьку і Херсоні для мешканців окупованого Криму. Також пілотний проект тестуватимуть у Києві, Одесі та Львові.

«Золоте» — робоче завдання у мінській групі

НА ЧАСІ. Представник України наполягає на відкритті цього КПВВ

Олена ОСОБОВА,
«Урядовий кур'єр»

«На наступний мінський зустрічі 3 серпня робитимемо все, щоб таки відкрити КПВВ «Золоте». Від цього виграють люди по обидва боки лінії зіткнення», — заявила під час візиту на Луганщину перший заступник Голови Верховної Ради, уповноважений Прездидента України з мирного врегулювання ситуації в Донецькій і Луганській областях, представник України у робочій підгрупі з гуманітарних питань

Тристоронньої контактної групи Ірина Геращенко.

Разом із місцевими посадовцями вони оглянули пункт пропуску, який було зведено чотири місяці тому поблизу шахтарського міста Золоте, але він простояє. А тим часом на єдиному на Луганщині пункті перетину лінії розмежування у Станиці Луганській по кілька годин під спекотним сонцем простоюють люди, яким треба навідатися у полішені на тимчасово окупованій території будинки чи провідати там родичів. Відкриття КПВВ в Золо-

тому могло б істотно скоротити черги вимушених мандрівників одразу в двох областях країни, бо нині луганчани торують важкий шлях через Донеччину.

«Цей пункт розраховано на перетин двох тисяч машин і п'яти тисяч пішоходів щоденно. Його відкриття значно б розвантажало КПВВ у Станиці Луганській і Зайцевому, де по 5—6 годин у чергах стоять люди. Цей пост у побутовому і безпековому плані обладнано значно краще, ніж усі інші, є велике сховище,

намети, вода, більше робочих кабінків і місць прикордонників. Немає жодного пояснення, навіщо фейкове керівництво так званих окремих районів Луганської області змущується над простими людьми і відмовляється відкрити цей пункт. Це гуманітарне питання, і тут не повинно бути політики», — заявила Ірина Геращенко. І пообіцяла, що на наступній мінській зустрічі закликатиме до пошуку компромісу бодай у цьому питанні.

І це лише одне з «великих домашніх завдань» і

щодо законодавства, і з розв'язання локальних проблем, і з роботи у мінській групі, про які після відвідування Донбасу каже Ірина Геращенко.

За її словами, після спілкування у Северодонецьку з пораненими бійцями Збройних сил, які проходять курс лікування у 59-му військово-мобільному шпиталі, і лікарями цього медичного закладу вона визначила, що треба допомогти з ремонтами приміщення.

Дуже корисною виявилася розмова з ректорами евакуйованих вишів: го-

ворили, як працює нещодавно ухвалений закон про можливості навчання в українських вишах дітей з окупованих територій. Цього року на Луганщину приїхав складати ЗНО з окупованих територій 231 випускник, понад тисяча звернулася по консультації, а 65 вже подали документи у Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля. Освітня подали кілька пропозицій з удосконалення законодавства, що стосуються студентів вишів на тимчасово окупованих територіях.

АКТУАЛЬНО

Курці не доживають до щастяріччя

(Закінчення.
Початок на стор. 1)

Законодавча ініціатива

Відмовитися від поганої звички чи ні, доросла людина має право вирішувати самостійно, натомість захистити оточуючих від наслідків вдихання тютюнового диму можуть і мусять держава й громадськість.

Саме тому 19 липня 2016 року у Верховній Раді зареєстровано законопроект № 4030-а «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» (щодо захисту громадського здоров'я від шкідливого впливу тютюнового диму), який внесли 17 народних обранців, які представляють майже всі фракції у ВР. Це свідчення того, що питання захисту довкілля, а також здоров'я людей, особливо дітей, дуже важливе для всіх свідомих людей у парламенті. Проект розроблено «Центром демократії та верховенства права» у межах коаліції громадських організацій та ініціатив «За вільну від тютюнового диму Україну». Ухвалити його можуть у вересні, тоді чинності він набуде з початку 2017 року.

— У ці складні часи, коли Україна майже щодня втрачає своїх найкращих синів на передовій в АТО, не слід забувати, що кожного року понад 500 тисяч наших співвітчизників, переважно молодого віку, помирають від серцево-судинних хвороб. Нині середній вік чоловіків, у яких забирає життя інсульт чи інфаркт, становить 45 років, — зазначила народний депутат, голова комітету охорони здоров'я, ініціатор законопроекту Ольга Богомолець і додала, що саме в такі часи маємо відмовитися від політики економічного прагматизму на користь політики економічного розвитку. Такого, де серед основних джерел наповнення бюджету ніколи не будуть гроші від продажу алкоголю і тютюну. Адже їх зароблено на житті та здоров'ї українців.

Фахівець нагадала, що тютюновий дим і смоли спричиняють мутації в організмі, які призводять до злоякісних пухлин: раку губи, гортані, легенів. Закупорюються альвеоли, які мали б вбирати кисень, необхідний для організму. Судини стрімко звужуються, а отже, у разі зростає ризик інфаркту або інсульту.

Затяті курці часто виправдовуються тим, що начебто знайомі з людьми, які не випускали цигарку з рук усе життя й дожили до 80, а то й до 90 років. Так, кожне правило має винятки. Є сильні організми, які краще протистоять хворобам. Проте якби ті 80-річні курці відмовилися від цієї згубної звички, то ймовірно дожили б і до 100 років.

А отже, на переконання нардепа, запропонований закон, спрямований на охорону громадського здоров'я, — це критерій оцінки ефективності держави. А критерій цей — тривалість людського життя. Не існування, не виживання, а саме повноцінного, гідного та щасливого життя.

Саме 80 років нині — показник середньої тривалості життя в більшості розвинених країн. Слово, яким його там позначають, українською можна перекласти як «щастяріччя». Тобто людина в такому віці може почуватися справді щасливою. Адже не потрібно щодня раненько прокидатися на роботу, іпотеку вже виплачено, діти повиростали,

тож людина нарешті може почуватися менш обтяженою проблемами і стресами, ніж в юності чи навіть у 30—50 років. Звісно, дуже хочеться, щоб якомога більше наших співгромадян дожили до цього віку й насолодилися ним. Та фахівець переконана, що більшості курців це не під силу.

Законопроект розширює перелік місць, де діятимуть обмеження. Зокрема не може бути кімнат для куріння або інших спеціальних приміщень в офісах, муніципальних закладах, готелях тощо.

Запропонований законопроект, на її думку, спрямований на подовження життя і підтримку працездатності людей. Адже якщо затятий курець помирає від інсульту в 45 років, він не лише робить нещасними своїх рідних, а й шкодить державі, бо перестає працювати, відтак не створює матеріальні й культурні цінності, не сплачує податки. Мудра держава мусить підтримувати такі закони, адже людське життя та

барах і ресторанах (окрім літніх майданчиків). Нинішній законопроект покликаний виправити упущення тієї ініціативи, які виявили під час її реалізації. Новий нормотворчий документ уточнює, що майданчик,

Якщо ініціативу схвалять, сигаретні пачки мають зникнути з вітрин: щоб не приваблювати дітей та не провокувати тих, хто кинув курити

здоров'я має бути для неї головним надбанням.

Співавтор законопроекту, керівник проекту «Київ без тютюнового диму» громадської організації «Центр демократії та верховенства права» Тарас Шевченко нагадав, що 10 березня 2016 року провідні лікарі й відомі громадські діячі України ініціювали маніфест за майбутнє без тютюну. Там прописано кроки, які слід першочергово зробити для того, аби Україна стала вільною від цієї отрути, смертей і хвороб, спричинених нею. Щоб у майбутньому молоде покоління принципово відверталося від цигарок, а ті, хто курить, мали реальний стимул позбутися згубної звички.

Поступово, покровоко...

— Законопроект № 4030-а — один із практичних кроків щодо втілення маніфесту в наше життя. Ми розуміємо, що цей документ — не «сухий закон», який намагалися запровадити за радянських часів. Так не буде: заборонили — й усі одразу кинули курити. Це довга дорога поступових кроків і обмежень, — зазначив фахівець.

винесений за межі ресторану, не вважають літнім, якщо він має стіни, навіть зі скла чи поліетилену. Лише столики просто неба — це місце, де поки що курити дозволено.

Законопроект розширює перелік місць, де діятимуть об-

Документ передбачає збільшення штрафу для громадян за куріння в заборонених (здебільшого в громадських) місцях — із 51 до 340 гривень.

меження. Зокрема не може бути кімнат для куріння або інших спеціальних приміщень в офісах, муніципальних закладах, готелях тощо. Адже за Міжнародною рамковою конвенцією боротьби з тютюнокурінням, усі місця всередині приміщень мають бути бездимними. Курити дозволяється тільки на вулиці.

— Це не означає, що тютюновий дим на вулиці безпечний. З часом ми обов'язково прийдемо до того, що й там куріння обмежать або й заборонять повністю. А поки що завдання максимум — ніякого куріння в приміщеннях. Єдиний поки що виняток становлять аеропорти, — каже представник громадськості.

Приберуть з очей

Якщо ініціативу схвалять, сигарети мають зникнути із вітрин кіосків, магазинів та інших торгових закладів України. Згідно з проектом закону, товари, небезпечні для здоров'я, мають розміщувати в спеціальних боксах, за закритими дверцятами чи ролетами так, щоб їх не було видно ззовні чи всередині приміщення, де їх продають. При цьому будь-яке спеціальне кольорове оформлення боксів із сигаретами заборонять. Покупці зможуть побачити інформацію про наявний асортимент у прайсі, який буде у продавця. Законопроект передбачає не кольорову рекламу, а звичайний аркуш формату А4 з чорно-білим текстом.

— Ця ініціатива спричинена необхідністю убезпечити дітей і підлітків від нав'язливих інструментів стимулювання продажу, які тютюнова індустрія активно використовує в торговельних закладах. Адже нині продавці сигарет використовують агресивну викладку тютюнових пачок, розміщуючи їх на тлі кольорових 3D-зображень, об'ємних інсталяцій з підсвіченням тощо.

І зацікавитися такою рекламою знічев'я можуть навіть малюки, просто стоячи по-

шого в громадських) місцях — із 51 до 340 гривень.

— Багато людей закликали нас встановити значно вищі штрафи, оскільки на сьогодні курці не дуже переймаються тим, що їх можуть оштрафувати на 51 гривню. По суті, це лише розмір індексації на ту інфляцію, яка відбулася за останні багато років. До того ж ми скасовуємо так звану вилку, тобто можливість штрафувати порушників на більшу чи меншу суму — відтепер розмір буде однаковим для всіх, що має унеможливити тут корупційний момент.

Підвищуємо також грошове стягнення за куріння в державних, муніципальних та інших закладах, оскільки штрафувати в межах 10 тисяч гривень можна кафе, бари й ресторани. В решті закладів курці й досі почувуються занадто вільно. За новим законопроектом у разі порушення цієї норми навіть у Верховній Раді чи в будь-якому офісі або закладі обов'язково платитимуть штраф, — наголосив фахівець.

Запропонований нормотворчий акт дозволяє місцевим органам влади самостійно визначати й інші місця, де куріння буде заборонено. А промоутерів, які намагатимуться просуванню тютюнові бренди в торговельних мережах чи в місцях проведення масових заходів, за новим законом можна буде не лише зупинити, а й оштрафувати на чималу суму.

Корисний досвід

Відтак директор програм Євразійського регіону компанії «За майбутнє дітей без куріння» (США) Джошуа Абрамс розповів, що заборона на видиме розміщення сигарет успішно діє в 14 країнах світу: у Великобританії, Австралії, Канаді, Норвегії, Фінляндії, Ірландії, Ісландії, Новій Зеландії, Таїланді, Панамі, Кенії, Непалі, Росії, Білорусі. Показово, що саме там досягнуто неабияких успіхів у зменшенні поширеності куріння.

Так, Ісландія запровадила заборону викладки тютюнових пачок у вітринах торговельних закладів ще у 2001-му. За даними європейського опитування ESPAD, якщо у 1999 році курили (щонайменше раз на місяць) 28% ісландських підлітків, то в 2011-му їхня кількість зменшилася до 10%. У Норвегії така заборона почала діяти 2010-го, тож кількість курінців зменшилася з 19% у 2007-му до 14% у 2011 році. А коли цигарки зникли з прилавків у Канаді, кількість прихильників тютюнового диму віком 15—19 років зменшилася з 22% у 2002 році до 12% у 2011-му.

Тож досвід підтверджує, що ці заходи мають досить позитивний ефект. І дуже добре, що Україна також вирішила підтримати цю заборону. Адже таким чином молоде покоління має реальний шанс уникнути залучення до поганої звички та зберегти своє здоров'я.

Насамкінець співавтори законопроекту та іноземні колеги закликали Верховну Раду найближчим часом обов'язково ухвалити цей законопроект. Ці кроки поки що точкові, але вони мають стати системними. Тож у майбутньому (сподіватимемося, не такому й далекому) Україна таки перетвориться на країну повністю вільну від тютюнового диму.

ФОТО УНІАН

ПІДПРИЄМНИЦТВО

Євген ЛОГАНОВ,
«Урядовий кур'єр»

Фермерське господарство «Таврія-Скіф», землі якого розкинулися на семи тисячах гектарів полів Михайлівського та Василівського районів Запорізької області, відсвяткувало двадцятирічний ювілей. Господарство займається овочівництвом, садівництвом та вирощуванням зернових. Тут працюють 240 фахівців та чимало сезонних працівників, тож господарство 10 років поспіль є найбільшим роботодавцем серед сільгосппідприємств Запорізької області.

Це бюджетоутворююче господарство має найбільший в області холодилишник на 7,5 тисяч тонн, два місяці тому розпочали будівництво ще одного — на п'ять тисяч тонн. Цих площ вистачить, щоб увесь рік забезпечувати овочами та фруктами Запорізьку та навколишні області. Господарство також широко займається благодійною діяльністю. Про це «УК» розпитав одного з його керівників Сергія Калімана.

— Нині, коли на сході України триває війна, — каже Сергій Анатолійович, — ми не можемо стояти осторонь. Тож відремонтували для армії 12 бронемашин, понад 20 одиниць іншої важкої техніки, віддали власні КАМАЗ та ГАЗ бійцям у район бойових дій. Також допомагаємо нашим воїнам продуктами. За два роки передали у зону АТО 600 тонн овочів (борщових наборів). Придбали для армії безпілотник за 21 тисячу доларів США. Одне слово, разом з усією Україною намагаємося наблизити нашу перемогу...

У селі Роздол, яке є центром господарства, а не мов пограбовані «шматок зеленої Європи». Багато урн, всюди ідеальний порядок, рослини, квіти.

— А починалося все так, — згадує Сергій Анатолійович. — Років 15 тому,

Фермери працюють через супутник

ЗВУЧИТЬ ГОРДО! Господарство «Таврія-Скіф» — найбільший роботодавець серед сільгосппідприємств Запорізької області

ідучи з братом трасою Харків — Сімферополь, ми почали нервувати через погані дороги та бездіяльність дорожніх служб. А коли повернулися додому, вирішили навести лад хоча б на своїх дорогах. За кілька днів ми удвадцятьох покосили траву від траси до села. Упорядкували й саме село. Тепер наші гості називають Роздол Європою. А чистоту постійно підтримують місцеві школярі. До речі, всі вони хороші спортсмени, бо фермерське господарство створило для них усі умови для заняття спортом.

Так, господарство утримує три футбольні команди, одна з них два останні роки є чемпіоном Запорізької області та виборола Кубок області, а два останні роки представляє Запорізьку область на чемпіонаті України серед аматорських колективів. Друга сільська команда торік стала чемпіоном Василівського району, цього року вона очолює турнірну таблицю. Для навчання

футболу менших дітей фермери запросили досвідченого тренера з райцентру, який працює з дітьми тричі на тиждень. До слова, займається малеча на ідеальному полі, яке має власний паспорт, що дає змогу проводити тут ігри чемпіонатів України першої та другої ліг. Ще фермери відновили спорткомплекс у селі Високому. Щоб привести аварійний спортзал до ладу, за два роки витратили п'ять мільйонів гривень. У вересні-жовтні планують урочисто відкрити цей спорткомплекс.

Фермери допомагають і сільському дитсадку, де замінили дах, вікна, двері, купили телевізори, DVD-програвачі. Щороку до Дня захисту дітей Сергій Каліман приносить сільським діткам іграшки, величезного торта, солодощі. А ставши депутатом Василівської райради, він започаткував таку саму традицію і в райцентрі — у кожен з чотирьох дитсадків придбав іграшок на п'ять тисяч гривень.

— Діти дуже раділи, — каже фермер, — а вихователі в цей час плакали, бо вперше бачили одразу стільки подарованих іграшок.

А ще Сергій Каліман на останні дзвоники подарував цього року сертифікати трьом школам Василівки, а зараз готує ще три — до першого дзвоника.

— Що ж до сільської школи Роздолу, де я живу, — продовжує фермер, — тут узагалі ціла історія, бо цю школу будував мій батько, Анатолій Андрійович (її директор), її було тоді визнано однією з найкращих серед сільських шкіл Запорізької області за обладнанням. Батько встиг зробити перший випуск, та, на жаль, загинув в автокатастрофі. Тому до цієї школи в мене особливе ставлення. Ми капітально відремонтували п'ять класів, замінили всі меблі та приладдя. Останній клас відкрили торік, його ремонт обійшовся в 90 тисяч гривень. А всього в цю школу наше фермерське господарство

вклало 100 тисяч доларів США. Щороку «Таврія-Скіф» надає на всілякі шкільні заходи до півтора мільйона гривень.

Як фермерові вдається заробляти такі шалені гроші?

— Нині в нас тривають жнива зернових культур, — каже він, — врожайність дуже висока, попри те що в зиму озимі культури увійшли дуже складно: не було дощів, погані сходи. Та завдяки сприятливій погоді весною відродилася коренева система. Тож збираємо високі врожаї ріпаку, гороху, пшениці.

Як розповів Сергій Каліман, свого часу, коли почалося підвищення цін на дизельне паливо, вони швидко зорієнтувалися й перейшли на енергоощадні технології, почали закуповувати відповідну імпортну техніку. Зокрема іздили в США на тестування тракторів та комбайнів компанії «Джон Дір» та придбали п'ять агрегатів, які працюють за GPS-навігатором. Навіть

ДОСЬЄ «УК»

Сергій КАЛІМАН. Народився в селі Роздол Запорізької області 1973 року в сім'ї сільської інтелігенції, після навчання у Василівському радгоспі-технікумі «Перемога» працював у колгоспі «Таврія» ветфельдшером, а з кінця 1995 року став фермером. Чотири роки тому закінчив Мелітопольський держуніверситет за спеціальністю «економіст». Разом з дружиною, Вікторією Василівною, виховує трьох синів.

посів та обприскування — через зв'язок із супутником, таким чином економлять у всьому.

А ще фермерське господарство має чудовий сад, де висадили імпортні яблука за системою «кніпбаум» (квітуче дерево). На кожному гектарі — 2,5 тисячі дерев. Такі сади тільки починають висаджувати в Україні, а «Таврія-Скіф» стала першою.

— І першими смакують ці яблука діти, — продовжує Сергій Каліман, — бо всі овочі та фрукти, які вирощують на наших полях та садах, відправляємо до дитсадків і шкіл за їхньою собівартістю. А хорошим врожаєм сприяє те, що ми одні з небагатьох, хто зберіг на цих землях зрошувальну систему, та проклали до неї сім кілометрів розведень, маємо також 11 сучасних фірмових поливальних установок. А ще секрет успіху в тому, що наш бізнес — сімейний, тож, працюючи з натхненням, за 20 років роботи господарство розширило свої володіння з 38 гектарів до семи тисяч гектарів землі. Старший син Анатолій також пішов батьківською стежиною і працює в полі. Сподіваюся, що й двоє молодших, Данило і Марк, які ще школярі, також допомагатимуть, коли підростуть, бо роботи тут, як кажуть, непочатий край, а коли тебе оточують рідні люди, то й працювати легше.

«Французьке» молоко на українській фермі

Роман КИРЕЙ,
Урядовий кур'єр

ІНВЕСТИЦІЇ. У Сагунівці Черкаського району, на базі СТОВ «Ломовате», тривав день французької молочної ферми. Такий захід на підприємстві відбувається вже вдруге. Він зібрав десятки компаній, товариств та фірм з метою обміну досвідом успішного інвестування та впровадження французьких технологій.

СТОВ «Ломовате» ще п'ять років тому увійшло до складу французької агропромислової групи «Євраліс», яка є успішним інвестором на теренах Черкащини, щорічно збільшуючи кількість своїх партнерів. Взвзявши за мету зробити ферму прибутковою, компанія почала активно втілювати задумане в життя. Результат не забарився. Якщо на початку роботи по-новому надій від кожної корови становив у середньому близько 9 літрів на день, то нині він сягає 30. Цього досягають завдяки цілому комплексу заходів. Тут і заготівля якісного силосу, й застосування

сучасної техніки, й залучення компетентних фахівців.

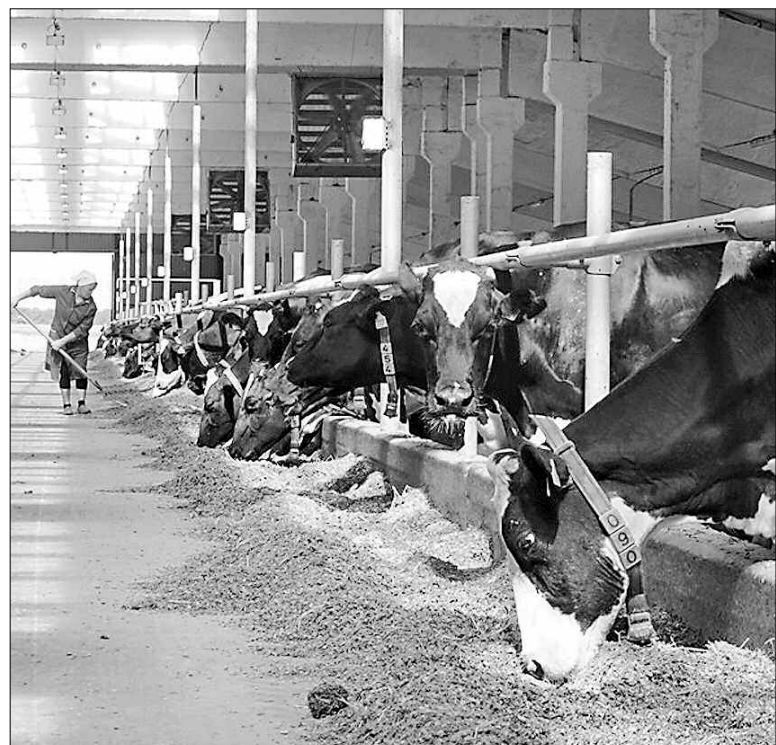
Учасники заходу оглянули господарство, відвідали ферму, взяли участь у презентаціях техніки, нової продукції. Порівняно з минулим роком тут відбулися позитивні зміни щодо технічного оснащення, поліпилися племінні якості тварин, кормова база. На підприємстві реконструйовано виробничі потужності, запроваджено безприв'язне утримання корів із доїнням у сучасному доїльному залі. Молоко ж реалізують переробним підприємствам вищого гатунку сорту «Екстра».

Як розповів перший заступник голови Черкаської облдержадміністрації Віталій Коваль, який також узяв участь у зібранні, нині обласна влада, як і районна, здійснюють усі необхідні кроки для залучення інвесторів до регіону, розвитку бізнесу. Так, сьогодні прямі іноземні інвестиції в основний капітал у сільському, лісовому та рибному господарствах Черкащини становлять 16,6 млн доларів США, зокрема інвестиції французьких компаній — 3,7 млн дол. Головне, вважає він, —

створити сприятливі умови для притоку капіталу.

Нині в регіоні спостерігається тенденція нарощування виробництва молока в сільськогосподарських підприємствах, зокрема й збереження чисельності корів. За шість місяців нинішнього року його виробництво збільшилося на 3,2 тисячі тонн. При цьому поголів'я корів протягом трьох останніх років утримується на рівні 48 тисяч.

Представник Посольства Франції в Україні Ніколя Перен відзначив ефективну роботу обласної та районної влади щодо роботи з інвесторами. Він зауважив, що протягом останніх двох років на місцевому рівні легше, швидше та раціональніше вдається вирішувати всі питання організації виробництва. А це свідчить про те, що влада спільно з закордонними партнерами ефективно працює зокрема й для розвитку аграрного сектору. Зусилля обласної влади спрямовані на покращення ділового клімату, на залучення інвесторів, і французькі інвестори це дуже добре відчують.

На турботу тварини відповідають високою продуктивністю

СОЦІУМ

За електрику вам ще й доплатять!

НОВАЦІЇ. Люди вже оцінили вигідність «зелених» тарифів і активно встановлюють сонячні та вітроелектричні станції

Інна КОСЯНЧУК,
«Урядовий кур'єр»

Нинішні тарифи на електроенергію змушують споживачів замислитися, як платити менше. Більшість іде шляхом економії — замінює лампочки на енергоощадні, купує побутову техніку з низьким рівнем споживання електроенергії тощо. Однак останнім часом спостерігаємо тенденцію іншого способу зекономити — встановлення домашніх вітро- та геліоелектричних станцій. Їх власники можуть забезпечувати електрикою свої садиби, а надлишок виробленого ресурсу продавати енергокомпаніям за «зеленим» тарифом. Такі тарифи чинні в Україні з 2013 року, і їх розміри періодично переглядають. Ось і нещодавно для виконання законодавства у сфері стимулювання виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії Нацкомісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), затвердила «зелені» тарифи на електричну енергію для приватних домогосподарств та суб'єктів господарювання на III квартал 2016 року (див. таблицю щодо приватних домогосподарств). Прес-служба НКРЕКП звернула увагу, що нові «зелені» тарифи вже набрали чинності.

Дохід — у перспективі

Вочевидь, що далі, то більше українців цікавитиметься такою інформацією. Зокрема, як повідомила «Урядовому кур'єру» заступник начальника управління — начальник відділу методологічного забезпечення управління регулювання роздрібного ринку електроенергії НКРЕКП Ірина Осовик, про популярність домашніх сонячних та вітроелектричних станцій у приватних садибах свідчить те, що їх кількість щороку зростає більш ніж удвічі. Офіційної статистики їх встановлення у 2016 році ще немає, але навіть на око, кажуть фахівці, видно, що нині темпи їх встановлення збільшились у рази.

Утім, дохід від продажу електроенергії за «зеленим» тари-

Скільки коштує «зелена» електроенергія							
Категорії об'єктів електроенергетики, для яких застосовується «зелений» тариф	«Зелений» тариф для об'єктів або його черг/пускових комплексів, введених в експлуатацію (коп/кВт·год без ПДВ)						
	з 01.04.2013 по 31.12.2014	з 01.01.2015 по 30.06.2015	з 01.07.2015 по 31.12.2015	з 01.01.2016 по 31.12.2016	з 01.01.2017 по 31.12.2019	з 01.01.2020 по 31.12.2024	з 01.01.2025 по 31.12.2029
Для електроенергії, виробленої з енергії сонячного випромінювання об'єктами електроенергетики, які вмонтовані (встановлені) на дахах та/або фасадах приватних домогосподарств (будинків, будівель та споруд), величина встановленої потужності яких не перевищує 30 кВт	1008,3	906,86	563,19	534,43	508,69	457,22	407,26
Для електроенергії, виробленої з енергії вітру об'єктами електроенергетики приватних домогосподарств, величина встановленої потужності яких не перевищує 30 кВт	-	-	327,02			293,71	261,92

За даними НКРЕКП

фом, ймовірно, буде лише у перспективі, адже спочатку потрібно окупити домашній вітряк чи сонячну батарею. Бо вони дешеві. Їх вартість різна, залежить від потужності, інших характеристик, та й купити потрібно не лише, приміром, сонячні панелі, а й інвертор, який коштує приблизно скільки само, пояснює Ірина Осовик.

Тож окупити таких електроелектричних станцій — від 6 до 13 років. Крім того, до геліостанції ще потрібно придбати акумулятор, щоб мати електрику не тільки вдень, а

і власник установки отримує за це кошти.

А ще, зауважила посадовець НКРЕКП, уже є навіть випадки встановлення альтернативних електростанцій на дахах багатопверхівок. Така тенденція ще тільки зароджується, однак набиратиме обертів. «Якщо у мешканців квартир є можливість використовувати дахи і люди погоджуються, а ОСББ або ЖЕК дають дозвіл на встановлення такої системи, то її можна встановити, — каже Ірина Осовик. — Ми це дозволяємо, є відповідна

Домашніх електростанцій в Україні 2013 року було встановлено буквально одиниці, 2014-го — 20, 2015-го — уже 217.

й уночі. А ці прилади доводиться міняти кожні 3—5 років. Тому плата за домашню енергетичну незалежність чимала. Але люди йдуть на це не лише через високі тарифи. Один чоловік розповів, що, мовляв, у нього грошей небагато, але щотижня вимикають світло, три місяці сидів без електрики, тож змушений був поставити собі станцію. І вона себе виправдовує.

Геліоколектор для ОСББ

Також, за словами Ірини Осовик, нині сонячні та вітрові електроелектричні установки стають дедалі популярнішими серед членів садових товариств. На Київщині частина цих людей живе постійно на дачах, і вони насамперед забезпечують електрикою свої «володіння». Хоч є й такі, хто приїжджає, як правило, на вихідні, а електроенергія виробляється, надходить у мережу,

процедура. Як правило, це потужні станції, що дають змогу повністю забезпечувати електроенергією будинок, а також частину скидати в мережу».

Потрібно укласти договір

Утім, встановити домашню електростанцію — ще півсправи. Як перейти на «зелений» тариф? Ірина Осовик пояснює, що ст. 15 Закону «Про електроенергетику» дозволяє власникам генеруючих установок, які вони встановили у своїх приватних домогосподарствах, укласти договір про купівлю-продаж такої енергії з енергопостачальними компаніями та продавати різницю між спожитою і виробленою електроенергією енергопостачальним компаніям відповідно до затверджених НКРЕКП тарифів.

— Після встановлення такої станції людина може звернутися із заявою до енергопостачальної

компанії, — пояснює Ірина Осовик. — Потрібно надати схему підключення цієї установки та відповідну технічну документацію. Зауважу, спочатку потрібно встановити генератор, а потім уже йти писати заяву. А не навпаки, як дехто робить. Так-от, після отримання заяви енергетики облаштовують вузол обліку, який рахує різницю між спожитою та виробленою електроенергією. Цей вузол складається із самого приладу обліку, модема й автоматичних вимикачів. До речі, на кожний вид енергії має бути свій вузол обліку, адже електрика, згенерована геліоустановкою, рахується за одним тарифом, а вітрогенератором — іншим. За облаштування вузла обліку також потрібно заплатити. Детально порядок, за яким усе можна зробити, зразки заяви тощо виписано у постанові НКРЕКП №170 від 27. 02. 2014 р. №170 або в новій редакції — це постанова НКРЕКП №229 від 25. 02. 2016 р.

Можна заробити тисячі гривень

До речі, найбільше домашніх електростанцій встанов-

люють жителі Західної України — Закарпаття, Прикарпаття. Можливо, так люди, які були за кордоном на заробітках, вкладають гроші й забезпечують енергонезалежне майбутнє для себе й дітей. Жителі Київщини також активно долучаються до цього процесу. Навіть у кількох приватних будинках столиці вже встановлено такі генератори. А ось у південних областях активність щодо цього невелика.

Цікаво, а скільки ж можна заробити на «зелених» тарифах? Ірина Осовик навела приклад. В одному із західних регіонів чоловік встановив у приватному будинку дві такі станції. За місяць він спожив лише 46 кіловатів електроенергії, а вироблено її було понад 2 тисячі кіловатів. Тож заробив більш як 18 тисяч гривень на різниці.

За кордоном, до речі, «зелені» тарифи для приватних домогосподарств чинні вже давно. У нас же вони тільки набирають популярності. Не в останню чергу людей до цього підштовхує збільшення тарифів. Тож, вочевидь, енергонезалежність окремо взятих домогосподарств зростатиме.

До речі. 30 червня НКРЕКП спільно з Міненерговугілля України та з провідними фахівцями енергетичної галузі розробила нову Концепцію максимально спрощеного та прозорого порядку приєднання електроустановок (об'єктів) до електричних мереж. Упровадження концепції забезпечить досягнення стратегічних цілей:

- ✓ максимальне спрощення порядку приєднання електроустановок до електричних мереж та зменшення кількості процедур для замовника з п'яти до однієї;
- ✓ ліквідація та недопущення корупційних зловживань на ринку послуг з приєднання електроустановок до електричних мереж;
- ✓ покращення позиції України в рейтингу Світового банку Doing Business за показником «Підключення до системи електрозабезпечення».

Цю концепцію можна впровадити шляхом внесення відповідних змін до Закону «Про електроенергетику» або шляхом удосконалення (уточнення) проекту закону «Про ринок електричної енергії України» (реєстраційний номер 4493).

Норвезька рада у справах біженців доставила в Золоте гуманітарну допомогу у вигляді технічних матеріалів для ремонту трубопроводів та насосних станцій міста

Золоте буде з водою

Олена ОСОБОВА,
«Урядовий кур'єр»

НА ЧАСІ. Водні та каналізаційні насоси, крани, муфти та 1500 метрів труб різного діаметра — такий вантаж гуманітарної допомоги доставили представники міжнародної гуманітарної організації «Норвезька рада у справах біженців» (NRC) комунальному підприємству «Попаснянський районний водоканал». Допомога потрібна для ремонту трубопроводу, насосної та каналізаційно-насосної станції міста Золоте, до складу якого на рівних правах входять чотири однойменні селища.

«Цю ділянку трубопроводу пошкоджено під час об-

стрілу в січні 2015 року, внаслідок чого понад півтори тисячі людей залишилися без води. Ми вивели воду до колонки, щоб хоч якось розв'язати проблему. Труби, що їх привезли норвежці, використаємо для повноцінного забезпечення водою жителів селища, а насосний агрегат дасть змогу подати її в 14 багатоквартирних будинків, де мешкає 125 сімей», — каже начальник Попаснянського міськводоканалу Дмитро Філіштинський.

За його словами, жителі Золотого багато років були обмежені у водопостачанні та користуванні каналізацією. Якщо квартира вище другого поверху, то води в кранах не було, несправна

каналізація. Воєнний конфлікт тільки погіршив ситуацію. І ось тепер з'явилася надія на розв'язання проблем гігієни та санітарії.

На сході України Норвезька рада у справах біженців працює з листопада 2014 року, надаючи захист та допомогу мирному населенню, яке потерпає в результаті збройного конфлікту. За цей час 80% житлових об'єктів Попаснянського району пошкоджено внаслідок бойових дій, отримали для відновлення будматеріали, крім того, допомогу надано в ремонті дитсадків та шкіл. Загалом з початку роботи з відновлення інфраструктури допомогу від NRC в цьому регіоні отримали 55,5 тисячі людей.

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

На честь сажотруса,
людини-пам'ятника**ВІЗИТНА КАРТКА.** У Мукачевому в день народження легендарного Берталона Товта відбувся веселий костюмований парадЛариса КОНАРЕВА,
«Урядовий кур'єр»

Кожен, хто приїжджає у Мукачеве, обов'язково фотографується на згадку біля пам'ятника Берталону Товту — місцевому сажотрусу, якого в народі ласкаво називають Берті-бачі. Він з 1973 року й донині щодня прощає димарі міста і став його візитівкою. А в 2010 році на центральній вулиці Берталону Товту встановили пам'ятник, який уже оповитий легендами і прикметами. Туристи із задоволенням загадують бажання і труть гудзика на відлитій фігурі чоловіка. Удачею вважається сфотографуватися між двома сажотрусами — бронзовим і живим Берті-бачі!

Берталона Товта часто можна зустріти в центрі міста, адже саме тут містяться більшість будинків, які потребують його уваги. Цього року в його день на-

На удачу треба сфотографуватися між двома Берті-бачі — людиною і пам'ятником

родження, а чоловіку виповнилося 67 років, у місті традиційно вшанували свого легендарного сажотруса веселим святом. Костюмований парад на чолі з вундеркінцем заходу та музиками пройшов центральною частиною Мукачового від Де-

пеш-парку повз міську ратушу до Латоричного двору. Його учасники співали пісень і навіть влаштували танці з нареченою. А місцеві кондитери до свята приготували тематичні тістечка і карамельки, які із задоволенням куштували гості

свята, і презентували іменний торт. До речі, він є у меню місцевого кондитерського дому і його може скуштувати кожен бажаючий у будь-який час, завітавши до закарпатського міста. На честь сажотруса також організували й велопробіг, велосипеди для якого можна було орендувати, аби оглянути найвищі димарі міста. Неабиякий попит мали магнітики з автографом Берті-бачі. Так, благодійний проект «Допомажи маленьким серцям битися» спрямує виручені кошти для потреб дитячої лікарні. Ну й, звісно, інтерес викликав майстер-клас від самого сажотруса!

Цікаво, що батьківщиною сажотрусів вважається Данія, бо саме там їх вперше було визнано важливими особами, а впорядкування димарів і камінів набуло державного значення. Сталося це після великої пожежі 1728 року у Копенгагені, яка знищила майже половину міста.

Учасники костюмованого параді із задоволенням і самі веселилися, і гостей розважали

На Вінниччині відкрили Центр національних культур

Олег ЧЕБАН,
«Урядовий кур'єр»

СПІЛЬНИЙ ДІМ. У Вінницькій області проживають представники понад ста національностей, які давно мріяли створити спільний дім міжнаціональної дружби. Це сприяло б товариствам здійснювати свою статутну діяльність. Тож відкриття Центру національних культур Вінниччини

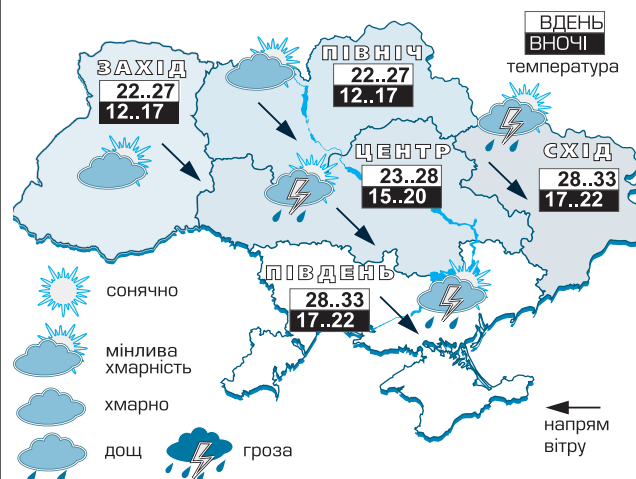
в обласному центрі стало знаковою подією у житті краю та відбулося за участі керівництва області, міста і гостей. Після урочистостей розпочалося засідання ради національно-культурних товариств. «Як ніколи, кожен з нас сьогодні має розуміти, що підтримка та взаємоповага — це найбільша цінність для людини. Підтримуючи одне одного і діючи спільно, ми рухаємося

вперед. Відкриття центру свідчить про співпрацю між владою та представниками національних меншин, і спільно ми маємо долати ті виклики, що постали перед суспільством.

Адже сьогодні ми маємо докласти зусиль до створення справді європейської держави», — зазначив голова облдержадміністрації Валерій Коровий. У приміщенні центру

створено належні умови. Зокрема є зала для засідань і зустрічей, обладнані клас для вивчення мов та зала для проведення репетицій творчих колективів національних спільнот. За словами голови Ради національних товариств Вінниччини Володимира Кочелаби, робота центру сприятиме гармонійному розвитку та дружбі представників різних національностей.

ПОГОДА НА ЗАВТРА

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ
НА 3 СЕРПНЯ

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	+12 +17	+22 +27	Черкаська	+12 +17	+23 +28
Житомирська	+12 +17	+22 +27	Кіровоградська	+15 +20	+23 +28
Чернігівська	+12 +17	+22 +27	Полтавська	+15 +20	+23 +28
Сумська	+12 +17	+22 +27	Дніпропетровська	+15 +20	+25 +30
Закарпатська	+12 +17	+25 +30	Одеська	+17 +22	+26 +31
Рівненська	+12 +17	+22 +27	Миколаївська	+17 +22	+26 +31
Львівська	+12 +17	+22 +27	Херсонська	+17 +22	+28 +33
Івано-Франківська	+12 +17	+22 +27	Запорізька	+17 +22	+28 +33
Волинська	+12 +17	+22 +27	Харківська	+17 +22	+25 +30
Хмельницька	+12 +17	+22 +27	Донецька	+17 +22	+28 +33
Чернівецька	+12 +17	+22 +27	Луганська	+17 +22	+28 +33
Тернопільська	+12 +17	+22 +27	Крим	+18 +23	+28 +33
Вінницька	+12 +17	+23 +28	Київ	+14 +16	+24 +26

Укргідрометцентр

Діти вчаться
виживати
у польових умовахЄвген ЛОГАНОВ,
«Урядовий кур'єр»

КАНКУЛИ. Спільними зусиллями громадських активістів, волонтерів та поліцейських діти з усієї України зібралися на патріотичний вишкіл на березі Азовського моря, де під наглядом дорослих вчаться виживати в польових умовах. Організували польовий табір громадська організація волонтерський центр «Запоріжжя» та Запорізька обласна профспілкова організація атестованих працівників органів внутрішніх справ, які забезпечили табір польовою кухнею, наметами, продуктами харчування та спортивним інвентарем.

Посеред степу, на березі Азовського моря, зібралося понад 60 дітей віком від 13 до 15 років. Обов'язкова умова для жителів табору — розмовляти виключно українською мовою. Діти під керівництвом дорослих поставили намети, організували побут, польову кухню. Кожного дня на підлітків очікують нові цікаві випробування. Вони змайстрували плоти і під пильним оком старших спускають їх на воду. Також у планах — навчитися евакуювати «пораненого» товариша з одного плавзасобу на інший. У таборі багато дівчат, на змаганнях зі стрільби вони «втерли носа» хлопцям — перші три місця вибороли дівчата.

За даними голови волонтерського центру «Запоріжжя» Михайла Чумака, метою заходу є об'єднання та патріотичне виховання підлітків. Польові умови дають змогу дітям краще зрозуміти щоденний подвиг наших бійців, які воюють на сході України. Привітав юних патріотів і заступник начальника Бердянського відділу поліції Олексій Мамчій. Він також подарував юним патріотам спортивний інвентар та державний прапор України. Заступник голови Запорізької обласної поліцейської профспілки Олександр Ботюк завітав на захід зі смачними подарунками.

Табір тільки розпочав роботу. Тут діти отримають навички тактичних дій, прикладної фізпідготовки та основ таборування. За даними голови поліцейської профспілки Віктора Нестеренка, цей патріотичний захід спрямовано на виховання здорового покоління та профілактику дитячої злочинності.

Польові умови дають
змогу дітям краще
зрозуміти щоденний
подвиг наших бійців,
які воюють на сході
України.